

T.C KOCAELİ SAĞLIK VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR/YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ

GEZGİN GEMİ ŞİRKETİ

Hazırlayan İbrahim Bener Karaca 220501019 https://github.com/BenerKaraca Enes Küçük 220501017 https://github.com/EnessKucukk

DERS SORUMLUSU: DR. ÖĞR. ÜYESİ Ercan Ölçer

1 GİRİŞ

1.1 Projenin amacı

- Bu ödevde amaç bir gemi şirketinin operasyonlarını yönetmek için bir arayüz sağlanmasıdır. Ana pencerede gemilerin, seferlerin, limanların, kaptanların ve mürettebatın bilgilerini görüntüleyebilir ve düzenleyebiliriz. Ayrıca her bir değerimiz için ekleme ve silme işlevlerini içeren düğmeler bulunmaktadır. Veritabanı desteği ile gemiler, seferler, limanlar, kaptanlar ve mürettebat bilgileri saklanır ve yönetilir. Burada kullandığımız kütüphaneler yönetimiyle veritabanı ve yönetimi kavramını pratiğe dökmüş olduk.
 - Ödevde bizden istenenler şunlardır;

• Gemilerin Yönetimi:

- Yolcu gemileri, petrol tankerleri ve konteyner gemileri için ayrı ayrı bilgilerin tutulması.
- Her gemi için seri numarası, adı, ağırlığı ve yapım yılı bilgilerinin saklanması.
- Yolcu gemileri için yolcu kapasitesi, petrol tankerleri için petrol kapasitesi (Litre), konteyner gemileri için konteyner sayısı kapasitesi ve maksimum ağırlık değerlerinin kaydedilmesi.

Seferlerin Yönetimi:

- Her bir sefer için ID, yola çıkış tarihi, dönüş tarihi ve yola çıkış limanı bilgilerinin saklanması.
- Her seferde sadece 1 geminin çıkabileceği ve en az 2 kaptan ile 1 mürettebatın bulunması.
- Geçmişte yapılmış, gelecekte planlanan ve olası seferlerin bilgilerinin tutulması.

• Limanların Yönetimi:

- Her liman için liman adı, ülkesi, nüfusu, pasaport istenip istenmediği ve demirleme ücreti verilerinin kaydedilmesi.
- o Liman adı ve ülkesinin liman için ayırt edici olması.
- Hiç uğranmamış fakat uğranma ihtimali olan limanların kayıtlarının tutulabilmesi.

Kaptanlar ve Mürettebatın Yönetimi:

- Her kaptan ve mürettebat için ID, ad, soyad, adres, vatandaşlık, doğum tarihi ve işe giriş tarihi bilgilerinin kaydedilmesi.
- Kaptanların lisansları ve mürettebatın çalıştığı görev bilgilerinin saklanması.
- Kaptan ve mürettebatın aynı anda sadece bir seferde bulunabileceği.

Yazılımın Gerçekleştirilmesi:

- Her varlık için ayrı sınıflar yazılması ve ilgili işlemlerin bu sınıflar üzerinden yönetilmesi.
- Veri tabanında gerekli tabloların oluşturulması ve verilerin doğru bir şekilde saklanması.

- Veri tabanı ve form ekranı arasındaki yönetimin nesneler aracılığı ile yapılması.
- Veri tabanı ile ilgili tüm işlemlerin yazılım tarafından gerçekleştirilmesi.

3 TASARIM

3.1 Kullanılacak teknolojiler

Bu yazılım Python programlama dili kullanılarak geliştirilmiştir. PyQt5 kütüphanesi kullanılarak grafik arayüz oluşturulmuş ve PyQt5.QtSql modülü ile veritabanı işlemleri gerçekleştirilmiştir. PyQt5.QtWidgets modülü, kullanıcı arayüzü öğelerini oluşturmak için kullanılmıştır. PyQt5.QtSql modülü, veritabanı işlemleri için gerekli olan sınıfları ve işlevleri sağlamaktadır. Veritabanı olarak SQLite kullanılmıştır.

AnaPencere sınıfı, PyQt5.QtWidgets modülünün QWidget sınıfından türetilmiştir ve ana pencereyi oluşturur. GemilerEkrani, SeferlerEkrani, LimanlarEkrani, KaptanlarEkrani ve MurettebatEkrani sınıfları da PyQt5.QtWidgets modülünden türetilmiş olup, kullanıcı arayüzünün farklı bölümlerini yönetmektedir.

Bu programda kullanılan PyQt5 kütüphanesi, PyQt5.QtSql modülü ve PyQt5.QtWidgets modülü harici kütüphanelerdir. PyQt5 kütüphanesi, PyQt5.QtWidgets modülü kullanılarak grafik arayüzler oluşturulmasını sağlar ve PyQt5.QtSql modülü ile veritabanı işlemleri gerçekleştirilir

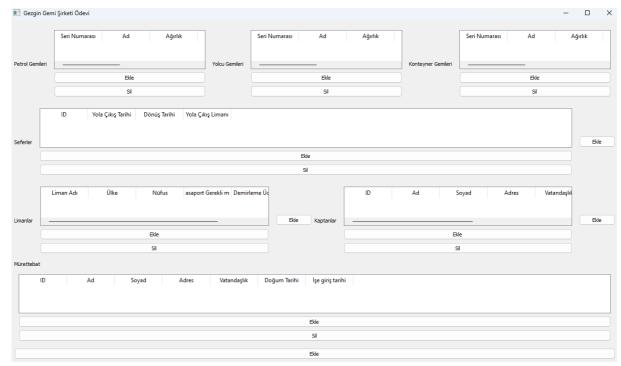
```
import sys
from PyQt5.QtWidgets import (
        QHBoxLayout, QLabel, QLineEdit,
        QTableWidget, QTableWidgetItem, QDialog, QFormLayout
)
from PyQt5.QtWidgets import QApplication, QWidget, QVBoxLayout, QPushButton, QMessageBox
from PyQt5.QtSql import QSqlDatabase, QSqlQuery
```

Veri tabanı tasarımı

- 1. **gemiler:** Gemilerin temel bilgilerini içeren tablo. Her gemi için birincil anahtar olarak seri_numarasi kullanılır.
 - seri_numarasi (TEXT): Geminin seri numarası (Birincil Anahtar).
 - ad (TEXT): Geminin adı.
 - agirlik (INTEGER): Geminin ağırlığı.
 - yapim_yili (INTEGER): Geminin yapım yılı.
 - tip (TEXT): Gemi tipi (yolcu, petrol, konteyner).
 - kapasite (INTEGER): Geminin kapasitesi (yolcu gemileri için yolcu sayısı, petrol tankerleri için litre cinsinden petrol kapasitesi, konteyner gemileri için konteyner sayısı).
 - max_agirlik (INTEGER): Geminin maksimum taşıma kapasitesi.

- 2. **seferler:** Gemilerin sefer bilgilerini içeren tablo. Her sefer için birincil anahtar olarak sefer_id kullanılır.
 - sefer_id (INTEGER): Seferin kimlik numarası (Birincil Anahtar, otomatik artan).
 - yola_cikis_tarihi (TEXT): Seferin başlangıç tarihi.
 - donus_tarihi (TEXT): Seferin dönüş tarihi.
 - yola_cikis_limani (TEXT): Seferin başlangıç limanı.
- 3. **limanlar:** Limanların bilgilerini içeren tablo. Her liman için birincil anahtar olarak liman_adi kullanılır.
 - liman adi (TEXT): Limanın adı (Birincil Anahtar).
 - ulke (TEXT): Limanın bulunduğu ülke.
 - nufus (INTEGER): Limanın nüfusu.
 - pasaport_gerekli_mi (TEXT): Limana giriş için pasaport gerekip gerekmediği.
 - demirleme_ucreti (INTEGER): Limanda demirleme ücreti.
- 4. **kaptanlar:** Kaptanların bilgilerini içeren tablo. Her kaptan için birincil anahtar olarak kaptan_id kullanılır.
 - kaptan_id (INTEGER): Kaptanın kimlik numarası (Birincil Anahtar, otomatik artan).
 - ad (TEXT): Kaptanın adı.
 - soyad (TEXT): Kaptanın soyadı.
 - adres (TEXT): Kaptanın adresi.
 - vatandaslik (TEXT): Kaptanın vatandaşlık bilgisi.
 - dogum_tarihi (TEXT): Kaptanın doğum tarihi.
 - ise_giris_tarihi (TEXT): Kaptanın işe giriş tarihi.
- 5. **murettebat:** Mürettebatın bilgilerini içeren tablo. Her mürettebat için birincil anahtar olarak murettebat id kullanılır.
 - murettebat_id (INTEGER): Mürettebatın kimlik numarası (Birincil Anahtar, otomatik artan).
 - ad (TEXT): Mürettebatın adı.
 - soyad (TEXT): Mürettebatın soyadı.
 - adres (TEXT): Mürettebatın adresi.
 - vatandaslik (TEXT): Mürettebatın vatandaşlık bilgisi.
 - dogum_tarihi (TEXT): Mürettebatın doğum tarihi.
 - ise_giris_tarihi (TEXT): Mürettebatın işe giriş tarihi.

3.2 Kullanıcı arayüzü tasarımı

Burada arayüz için PyQt5 kütüphanesini kullandık. Arayüzde her bir gemi için farklı tablo, limanlar, kaptan, mürettebat ve seferler için farklı tablolar mevcut. Burada kullanıcı ekleme ve silme işlemlerini gerçekleştirebilir. Düzenleme kısmını da imleci düzenlenmek istenen objeye götürüp tıklanarak yapılabilir.

4 UYGULAMA

4.1 Kodlanan bileşenlerin açıklamaları

1. DatabaseManager Sınıfı:

- Bu sınıf, veritabanı işlemlerini gerçekleştirir.
- _init__ metodu, veritabanı bağlantısını oluşturur ve gerekli veritabanı dosyasını açar.
- create_tables metodu, veritabanında gerekli tabloları oluşturur.

2. AnaPencere Sınıfı:

- Bu sınıf, uygulamanın ana penceresini oluşturur.
- __init__ metodu, ana pencerenin başlık ve boyutunu ayarlar, ardından arayüzü oluşturmak için initUI metodunu çağırır.
- initUI metodu, ana pencerenin arayüzünü oluşturur ve farklı bileşenlerin yerleştirilmesini sağlar.

3. GemilerEkrani Sınıfı:

- Bu sınıf, gemilerin görüntülendiği bölümün arayüzünü oluşturur.
- __init__ metodu, gemi türünü belirler ve arayüzü oluşturmak için initUI metodunu çağırır.
- <u>initUI</u> metodu, gemi listesi için bir tablo oluşturur ve eklemek ve silmek için düğmeler ekler.
- **gemi_ekle_dialog_ac** metodu, yeni bir gemi eklemek için bir iletişim kutusu açar.

- **yeni_gemi_kaydet** metodu, iletişim kutusundaki bilgilerle yeni bir gemi oluşturur ve tabloya ekler.
- gemi_sil metodu, seçili bir gemiyi tablodan siler.

4. SeferlerEkrani Sınıfı:

- Bu sınıf, seferlerin görüntülendiği bölümün arayüzünü oluşturur.
- __init__ metodu, arayüzü oluşturmak için initUI metodunu çağırır.
- initUI metodu, sefer listesi için bir tablo oluşturur ve eklemek ve silmek için düğmeler ekler.
- sefer_ekle_dialog_ac metodu, yeni bir sefer eklemek için bir iletişim kutusu açar.
- **yeni_sefer_kaydet** metodu, iletişim kutusundaki bilgilerle yeni bir sefer oluşturur ve tabloya ekler.
- sefer_si I metodu, seçili bir seferi tablodan siler.

5. LimanlarEkrani Sınıfı:

- Bu sınıf, limanların görüntülendiği bölümün arayüzünü oluşturur.
- __init__ metodu, arayüzü oluşturmak için initUI metodunu çağırır.
- initUI metodu, liman listesi için bir tablo oluşturur ve eklemek ve silmek için düğmeler ekler.
- **liman_ekle_dialog_ac** metodu, yeni bir liman eklemek için bir iletişim kutusu açar.
- **yeni_liman_kaydet** metodu, iletişim kutusundaki bilgilerle yeni bir liman oluşturur ve tabloya ekler.
- Iiman_si I metodu, seçili bir limanı tablodan siler.

6. KaptanlarEkrani Sınıfı:

- Bu sınıf, kaptanların görüntülendiği bölümün arayüzünü oluşturur.
- __init__ metodu, arayüzü oluşturmak için initUI metodunu çağırır.
- **initUI** metodu, kaptan listesi için bir tablo oluşturur ve eklemek ve silmek için düğmeler ekler.
- kaptan_ekle_dialog_ac metodu, yeni bir kaptan eklemek için bir iletişim kutusu açar.
- **yeni_kaptan_kaydet** metodu, iletişim kutusundaki bilgilerle yeni bir kaptan oluşturur ve tabloya ekler.
- kaptan_si I metodu, seçili bir kaptanı tablodan siler.

7. MurettebatEkrani Sınıfı:

- Bu sınıf, mürettebatın görüntülendiği bölümün arayüzünü oluşturur.
- __init__ metodu, arayüzü oluşturmak için initUI metodunu çağırır.
- initUI metodu, mürettebat listesi için bir tablo oluşturur ve eklemek ve silmek için düğmeler ekler.
- murettebat_ekle_dialog_ac metodu, yeni bir mürettebat eklemek için bir iletişim kutusu açar.
- **yeni_murettebat_kaydet** metodu, iletişim kutusundaki bilgilerle yeni bir mürettebat oluşturur ve tabloya ekler.
- murettebat_sil metodu, seçili bir mürettebatı tablodan siler.

4.2 Görev dağılımı

• Yapılan her bir eylem görev dağılımı olmaksızın birlikte yapılmıştır.

4.3 Karşılaşılan zorluklar ve çözüm yöntemleri

• Arayüz geliştirmek oldukça zorlu bir süreçti fakat dersin hocası bizlere katkı sağlaması açısından bir eğitim videosu yolladı. Farklı bir kütüphane olsa da bizlere fikir verdi ve temelini anladık. İnternetten de biraz araştırma yaparak sorunu çözdük.

4.4 Proje isterlerine göre eksik yönler

• Projede bazı listelerde 2 tane ekle butonu var ve bunları her kaldırdığımızda sorun yaşadık. Fakat sonrasında bunun kullanım kolaylığını artırdığını fark ettik ve düzenlemeyi bıraktık.

5 TEST VE DOĞRULAMA

5.1 Yazılımın test süreci

• Test sınıfı oluşturulmadı